

Preporuke za vakcinaciju protiv COVID-19 bolesti za osobe sa multiplom sklerozom

Nove vakcine protiv COVID-19 bolesti se smatraju bezbednim za osobe sa multiplom sklerozom (MS), prema nedavno (januara 2021.) iznetim stavovima eksperata Međunarodne Federacije Multiple Skleroze i Društva Multiple Skleroze Velike Britanije.

Na osnovu dosadašnjih iskustava sa drugim vakcinama, ne očekuje se da će COVID-19 vakcinacija dovesti do relapsa MS, biti opasna za osobe sa MS, uključujući i one koje se leče imunosupresivnim lekovima koji modifikuju prirodni tok bolesti (*engl.* disease modifying therapy, DMT). Izuzetak od ovoga bi mogle da budu samo osobe sa MS i teškim alergijama.

Nijedna od vakcina koje su dostupne ili će potencijalno biti uskoro dostupne u našoj zemlji (Pfizer-BioNTech, Sputnik V, Sinopharm; ubuduće potencijalno, Oxford University i AstraZeneca, Moderna) nisu kontraindikovane za primenu kod osoba sa MS, jer nisu žive vakcine. Sputnik V i Oxford University i AstraZeneca, sadrže viruse koji ne mogu da se replikuju i ne mogu da izazovu infekciju. Stoga su sve ove vakcine bezbedne i za primenu kod osoba koje primaju bilo koju DMT.

Određeni lekovi iz grupe DMT mogu da smanje efektivnost COVID-19 vakcinacije, ali i taj nešto smanjeni odgovor je bolji nego nikakav odgovor. COVID-19 vakcinacija nije nikako razlog za prekid DMT terapije kod MS, jer bi to bila veća šteta nego potencijalno manje efektivan odgovor na vakcinu. Manja efektivnost vakcina se može videti kod osoba koje su na terapiji okrelizumabom, fingolimodom, kladribin tabletama i alemtuzumabom. Stoga oni kod kojih se planira započinjanje ove terapije, treba da se, ukoliko je moguće, prethodno vakcinišu. O terminu vakcinacije, osobe lečene ovim lekovima mogu da se posavetuju sa svojim neurolozima.

S druge strane, primena interferona beta, glatiramer acetata, teriflunomida, dimetil fumarate i natalizumaba, ne utiče na efektivnost vakcinacije.

Značajno je napomenuti da razmak između COVID-19 vakcinacije i vakcinacije protiv sezonskog gripa treba da bude 7 dana.

Ima mnogo nepoznanica u ovom momentu kada je u pitanju efektivnost vakcine kod osoba sa MS, posebno onih koji se leče sa DMT. Pažljivo ćemo pratiti i analizirati sve nove informacije, i o svemu novom ćemo kontinuirano obavestavati osobe sa MS ovim putem.

Prof. dr Jelena Drulović

Prof. dr Tatjana Pekmezović